

Vragen en antwoorden – eindexamens VMBO Maastricht

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Inspectie van het Onderwijs
31 augustus 2018

1. Laatste stand van zaken rondom eindexamens VMBO Maastricht

Op vrijdag 31 augustus kregen 243 leerlingen bericht van de school dat ze hun diploma kunnen komen ophalen. Tijdens de toetsweek in augustus maakten 250 leerlingen hersteltoetsen. In totaal zijn van 353 eindexamenleerlingen van VMBO Maastricht nu 285 leerlingen geslaagd. 20 leerlingen waren eerder gezakt vanwege hun cijfers voor het centrale examen. De school gaat de komende dagen in gesprek met de 48 leerlingen die nog niet zijn geslaagd over het vervolg, zodat ook zij de komende maanden hun diploma kunnen halen. In oktober is er een volgende herkansingsmogelijkheid.

Wat betekent het nieuwe PTA voor de cijfers van leerlingen?

Het bijgestelde PTA betekent dat leerlingen niet alle gemiste toetsen en onderdelen hoeven over te doen, maar dat ze via op maat gemaakte hersteltoetsen het noodzakelijke werk kunnen inhalen. Via een maatwerk aanbod kunnen leerlingen deel of/en totaalhersteltoetsen per vak maken en zo in één keer de gaten in hun schoolexamen per vak opvullen.

De toepassing van het bijgestelde PTA betekent ook dat de onderdelen (en de bijbehorende cijfers) van het schoolexamen waarmee geen eindtermen worden afgedekt, komen te vervallen. Zo telt bijvoorbeeld het cijfer voor 'huiswerkattitude' niet langer mee, omdat hiermee geen eindtermen zijn gemoeid. Dit kan dus ook betekenen dat eerder behaalde goede resultaten komen te vervallen en een gemiddeld cijfer voor een vak lager is. Het tegenovergestelde kan ook het geval zijn. Het cijferbeeld van een leerling wijkt dus op punten af van de in juni door de school verstrekte cijferlijst (die was gebaseerd op het oude PTA en een incompleet schoolexamen).

In onderstaande tabel staat weergegeven welke cijfers voor het schoolexamen op basis van het bijgestelde PTA blijven staan en welke vervallen:

Cijfers oude PTA	Cijfers nieuwe PTA
Alle eindtermen afgedekt	Cijfer voor het vak blijft staan
Niet alle eindtermen afgedekt	Komt in deelttoetsen of in een totaaltoets
Extra toetsen of opdrachten van de school die niet de eindtermen dekken	Vervalt

Leerlingen kunnen in de toetsweek van 20-24 augustus de ontbrekende onderdelen van hun PTA inhalen. Het nieuwe PTA zorgt voor het eindcijfer van het schoolexamen. Samen met het cijfer van het Centraal Examen (dat nog geldig is), wordt het cijfer voor het diploma bepaald.

De cijfers die komen te vervallen, tellen niet meer mee voor het bepalen van de uitslag, maar zijn niet verloren. Op verzoek van de leerling kunnen ze worden opgenomen in een plusdocument, zodat ze zichtbaar blijven voor de leerling en voor het vervolgonderwijs. Zo worden alle leerlingen begeleid in het halen van een volwaardig vmbo-diploma waarin alle eindtermen zijn getoetst, en wordt ook recht gedaan aan de goede prestaties die zij al eerder hebben geleverd.

Kunnen de leerlingen starten met hun vervolgopleiding?

Alle leerlingen – met uitzondering van de leerlingen die definitief zijn gezakt – hebben woensdag 18 juli een brief ontvangen van de Taskforce. De Taskforce is een initiatief van ROC Leeuwenborgh, Arcus College en Citaverde College om in samenwerking met VMBO Maastricht de overgang van de leerlingen naar het mbo te regelen. De overige mbo-instellingen in de regio (Gilde Opleidingen, Summa College, Sint Lucas en De Rooi Pannen) hebben aangegeven de afspraken van de Taskforce te volgen.

In voornoemde brief worden de leerlingen hartelijk welkom geheten bij de vervolgopleiding waarvoor zij zich hadden ingeschreven. Zij kunnen bij de start van het nieuwe schooljaar aan de slag met hun nieuwe opleiding.

Hoe ziet de planning er uit voor het inhaalwerk en wanneer zijn de leerlingen klaar?

- 18 juli:** Vaststellingsvergadering door de externe examencommissie. Hierna horen de leerlingen die geen hersteltoetsen meer hoeven te doen of zij zijn geslaagd. De geslaagden ontvangen die dag ook direct hun diploma.
- Eind juli:** Er is een groep leerlingen die alleen een toets maatschappijleer hoeven te doen. Zij kunnen eind juli al hun diploma halen.
- 10 tot t/m 25 augustus:** 2^e herstelperiode. Het doel is dat in deze periode zo veel mogelijk leerlingen hun schoolexamens kunnen afronden.
- Eind oktober:** 3^e herstelperiode om ontbrekende onderdelen in te halen, en/of eventueel schoolexamens te herkansen.

Leerlingen krijgen een ruime herkansingsregeling aangeboden. Ze mogen elk vak van het schoolexamen herkansen en leerlingen die het tweede tijdvak van het centraal examen geen herkansing hebben gemaakt, omdat ze dachten dat dat niet zinvol was op basis van hun schoolexamen, kunnen alsnog in het derde tijdvak een centraal examen herkansen.

Waarom is het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) bijgesteld?

Op basis van het bijgestelde Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) (dat uitsluitend is gebaseerd op eindtermen) zijn de gemiddelde SE-cijfers per vak voor elke leerling vastgesteld. Daarbij is de gemaakte hersteltoets voor maatschappijleer meegenomen.

Op basis van het oude PTA zouden leerlingen tientallen toetsen moeten inhalen. Dit zou leiden tot een complexe en onwerkbaar situatie. Om die reden – en om tegelijkertijd recht te doen aan het door de leerlingen gemaakte werk – heeft de externe examencommissie het oude PTA van de school vervangen door een bijgesteld PTA op basis van eindtermen. Eindtermen bevatten de kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn voor een succesvolle doorstroom naar het vervolgonderwijs en verzekeren dat de leerlingen een volwaardig vmbo-diploma halen. Praktisch gezien betekent het bijgestelde PTA dat leerlingen niet alle gemiste toetsen en onderdelen hoeven over te doen, maar dat ze via op maat gemaakte hersteltoetsen het noodzakelijke werk kunnen inhalen.

Cito maakt de hersteltoetsen. Zij maken zowel deelttoetsen – bestemd voor leerlingen die maar enkele eindtermen van een vak missen - als totaaltoetsen per vak waarmee alle eindtermen die in het schoolexamen horen worden getoetst. De deelttoetsen duren 20 tot 45 minuten. Een hersteltoets voor een heel vak duurt maximaal 90 minuten. Die totaaltoetsen maken het voor de leerlingen die veel missen, behapbaar om zo snel mogelijk alles in te halen.

Wat is er besloten over de geldigheid van de eindexamens van leerlingen op het VMBO Maastricht?

De Inspectie van het Onderwijs heeft alles op alles gezet om per individuele leerling in beeld te krijgen of het schoolexamen is afgerond. Daarover is inmiddels duidelijkheid gekomen.

De Inspectie en het College voor Toetsing en Examens (CvTE) hebben zorgvuldig onderzoek gedaan naar de examens van alle leerlingen. Daaruit komt het beeld naar voren dat er veel hiaten in de schoolexamens zitten: voor zover nu bekend gaat het om enkele duizenden ontbrekende cijfers. Over de centrale examens kwam wel goed nieuws: het CvTE heeft geconcludeerd dat er geen onregelmatigheden zijn bij de centrale examens.

Op basis van deze uitkomsten heeft de minister – op advies van de Inspectie – in het belang van de examenkandidaten besloten dat de leerlingen de centrale examens niet opnieuw hoeven te maken. De cijfers voor de centrale examens blijven staan. De minister wijkt daarmee af van de examenregels. Dat is volgens de minister nodig omdat de situatie uniek is en omdat leerlingen zo min mogelijk de dupe moeten zijn van het wanbestuur van de school.

Wat betekent dit concreet voor de examenkandidaten?

De uitslagen van de centrale examens van de examenkandidaten van het VMBO Maastricht blijven nu geldig tot 1 januari 2019. Daarmee krijgen alle leerlingen meer tijd om hun achterstand in het schoolexamen in te halen. De gemiste schoolexamens moeten nog wel worden gemaakt, voordat leerlingen hun diploma kunnen krijgen. Voor een diploma moeten de leerlingen zich de leerstof eigen maken en de gemiste onderdelen van het schoolexamen inhalen.

Iedere examenkandidaat krijgt nu inzage in wat er in zijn/haar situatie moet gebeuren om uiteindelijk het gewenste diploma te halen. De school heeft de leerlingen en ouders hierover inmiddels geïnformeerd. De school is nu met leerlingen en hun ouders individueel in gesprek over hun persoonlijke situatie: welke stof en toetsen moeten zij nog maken voor het schoolexamen? En hoe kan dit op de voor hen beste manier gebeuren. Het is de bedoeling om leerlingen zo min mogelijk nieuwe toetsen te laten maken. Ook wordt onderzocht of leerlingen alvast naar een vervolgopleiding kunnen.

Voor leerlingen betekent dit één van de volgende opties:

1. ze kunnen hun achterstand deze zomer inhalen en op tijd beginnen aan hun vervolgopleiding.
2. ze kunnen alvast zonder diploma beginnen aan hun vervolgopleiding en tegelijkertijd de achterstand inhalen en hun diploma halen.
3. ze moeten een deel van het eindexamenjaar overdoen en kunnen pas later aan hun vervolgopleiding beginnen.
4. ze moeten het hele eindexamenjaar overdoen en kunnen pas later aan hun vervolgopleiding beginnen.

De school informeert leerlingen hierover individueel. Uiteindelijk schatten leerlingen samen met hun ouders en de school in wat voor hen haalbaar is.

Om alle twijfels over het diploma van de gedupeerde leerlingen weg te nemen, moeten de leerlingen aan de slag om te laten zien dat ze de kennis uit de schoolexamens ook echt beheersen. Er is een aparte externe examencommissie ingesteld om te controleren of alles goed gaat.

Wanneer krijgen de leerlingen en ouders duidelijk welke vakken opnieuw gedaan moeten worden? Wat is de planning voor het opnieuw afleggen van schoolexamens en wie begeleidt dit?

CITO is gevraagd om – op basis van de eindtermen – centrale schoolexamens te ontwikkelen die de gemiste onderdelen toetsen. CITO neemt daarmee de taak van de school op dit punt over en de examens vinden plaats onder regie van de externe examencommissie. Hierbij gelden een paar uitgangspunten:

- Elke leerling krijgt advies van de school – in samenspraak met de externe examencommissie – over de haalbaarheid van zijn/haar individuele programma. Het is aan de school om de leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen en voor te bereiden op het te maken werk. Hierbij valt te denken aan de inzet van zomerscholen en huiswerkbegeleiding.

- Alleen de noodzakelijke leerstof - op basis van de eindtermen - wordt getoetst.
- De onderdelen die nog moeten worden getoetst, worden zoveel mogelijk gecombineerd, zodat het aantal toetsmomenten voor de leerling te overzien is.

In de brief van school van 27 juni aan de leerlingen en ouders van VMBO Maastricht staat dat de externe examencommissie vrijdag 28 juni nog eens gaat toetsen of alles wat door de school wordt voorgesteld klopt. Deze toets is wettelijk verplicht en het advies van deze commissie is bindend. Klopt dit?

Nee. Op basis van het onderzoek van de Inspectie heeft de externe examencommissie inmiddels per leerling gekeken naar welke leerstof hij/zij nog moet afsluiten. Bij de leerlingen waar het schoolexamen niet helemaal is afgerond, trekt de externe examencommissie op basis van de bevindingen van de Inspectie de eerder vastgestelde uitslagbepaling in.

Wanneer krijgen de examenkandidaten dan hun diploma? Welke stappen worden daar nu voor gezet?

Wanneer de examenkandidaat zijn/haar diploma krijgt, is afhankelijk van hoeveel ontbrekende onderdelen de leerling in zijn/haar schoolexamen heeft. Als de leerling weinig onderdelen mist, kan hij/zij sneller onderdelen van het schoolexamen afronden en zo ruim voor de start van de vervolgopleiding zeker zijn van een diploma.

Hieronder een tijdspad:

- **Donderdag 28 juni** heeft de Inspectie haar onderzoek afgerond en is de externe examencommissie begonnen met haar opdracht. Op woensdag 27 juni is per leerling een beeld gegeven hoe ernstig de tekortkomingen zijn in het schoolexamen.
- Vanaf **maandag 2 juli** is er een plan van aanpak gemaakt met de leerlingen hoe zij het schoolexamen moeten afronden. Dit doen docenten samen met de ouders en de leerlingen. Vanaf dit moment kunnen examenkandidaten zich al gaan oriënteren op de onderdelen die zij nog moeten inhalen.
- **Tot en met vrijdag 25 augustus** worden zoveel mogelijk schoolexamens afgenomen zodat zoveel mogelijk leerlingen eind augustus met een diploma aan hun vervolgopleiding kunnen beginnen.
- De resultaten van de centrale examens van de afgelopen examenperiode blijven geldig tot **1 januari 2019**.

Wie ziet er toe op een juiste toetsing bij de schoolexamens die de komende tijd moeten worden gemaakt?

Op verzoek van het ministerie heeft de examencommissie Cito gevraagd om – op basis van de eindtermen – centraal schoolexamens te ontwikkelen die de gemiste onderdelen toetsen. Cito neemt daarmee de taak van de school op dit punt over en de examens vinden plaats onder regie van de examencommissie.

De minister (Onderwijs) heeft besloten om deze externe examencommissie in te stellen, die de verdere afwikkeling van de examens op de getroffen scholen van VMBO Maastricht begeleidt. Deze externe examencommissie is nu aan het werk en bestaat uit gezaghebbende deskundigen van buiten LVO. De Inspectie zal dit proces monitoren.

Stel dat een leerling zich al heeft aangemeld voor een vervolgopleiding. Wordt die aanmelding ongedaan gemaakt?

Naar verwachting verschilt dit per leerling. De school gaat samen met de leerling, en het mbo in de regio, kijken wat voor hem of haar de mogelijkheden zijn. Een mogelijkheid kan zijn dat een leerling alvast zonder vmbo-diploma aan een mbo vervolgopleiding begint. In goed overleg kan dan ondertussen ook gewerkt worden aan het behalen van het vmbo-diploma. Leerlingen beginnen dan al aan hun vervolgopleiding en werken gedurende de eerste maanden aan het wegwerken van de tekortkomingen. Per individuele leerling wordt bepaald of deze mogelijkheid kan worden toegepast.

Wat betekent dit allemaal voor de gezakte leerlingen? Mogen die het examen ook opnieuw doen?

Gezakte leerlingen mogen de schoolexamens waarvan de Inspectie heeft geconstateerd dat er gebreken in zaten overdoen.

En wat betekent het voor de leerlingen van voorgaande jaren? Wordt hun examen ook opnieuw bekeken?

Nee. Een diploma dat eenmaal is afgegeven blijft geldig.

Wordt er ook onderzoek gedaan naar Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van de derde klas?

Het spreekt vanzelf dat wat er nu gebeurd is bij de examenklas, bij de komende examenklassen niet meer mag gebeuren. Dit betekent dat de school moet kijken welke hiaten er nu al zitten in de PTA's van de derdeklassers, en die moet herstellen. De Inspectie gaat dit controleren.

Hoe worden leerlingen en ouders verder geïnformeerd over de vervolgstappen?

Het bestuur van de school informeert de leerlingen nu over de vervolgstappen. Docenten gaan met iedere leerling individueel in gesprek over het vervolgtraject.

Waar kan ik terecht voor meer informatie?

Bij vragen over uw individuele situatie kunt u terecht op de school. Hiervoor kunt u onder andere terecht op telefoonnummer **043 – 352 68 68**.

Daarnaast is er voor ouders en leerlingen met vragen die geen betrekking hebben op hun individuele situatie, een informatienummer ingesteld door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap: **tel. 050 - 599 77 99**, bereikbaar tussen 09.00 uur en 17.00 uur. Met de Inspectie kan ook contact worden opgenomen via www.onderwijsinspectie.nl/contactformulier.

2. Wat is er allemaal gebeurd rondom de examens van VMBO Maastricht?

De Inspectie van het Onderwijs heeft vrijdag 22 juni jl. na overleg met de minister voor basis- en voortgezet onderwijs en het College voor Toetsen en Examens besloten om de centrale examens van 354 vmbo-leerlingen van het VMBO Maastricht - het Sint Maartenscollege en Porta Mosana - ongeldig te verklaren. Dat was nodig omdat de school zeer onverantwoord heeft gehandeld rond de schoolexamens door toetsen niet af te nemen en resultaten niet of verkeerd te registreren.

De betreffende scholen zijn onmiddellijk onder verscherpt toezicht geplaatst. Naar het handelen van het bestuur wordt op dit moment onderzoek gedaan door de Inspectie van het Onderwijs.

Op basis van de uitkomsten van zorgvuldig nader onderzoek door de Inspectie en het College voor Toetsing en Examens (CvTE) heeft de minister (Onderwijs) – op advies van de Inspectie – inmiddels in het belang van de examenkandidaten besloten dat de leerlingen de centrale examens niet opnieuw hoeven te maken. De cijfers voor de centrale examens blijven staan. De minister wijkt daarmee af van de examenregels. Dat is volgens de minister nodig omdat de situatie uniek is en omdat leerlingen zo min mogelijk de dupe moeten zijn van het wanbestuur van de school.

Hoe kan het dat de leerlingen wel het centraal schriftelijk eindexamen mochten doen, terwijl dat wettelijk niet zou mogen?

De school heeft zich niet aan de examenregels gehouden (het Eindexamenbesluit VO en het schooleigen examenreglement). Praktisch gezien houdt dit in dat de school bij veel leerlingen voor veel vakken niet alle onderdelen van de schoolexamens heeft afgenomen. Deze onregelmatigheden hadden bij de directeur, de ouders en de inspectie gemeld moeten worden. Dat is niet gebeurd.

Daarnaast zijn de resultaten van onderdelen van de schoolexamens onjuist geregistreerd. De school had de leerlingen die hun schoolexamen niet hadden afgerond voor de centrale examens niet toe mogen laten tot de centrale examens. Het is nog niet duidelijk hoe dit precies heeft kunnen gebeuren, maar dit wordt nu zorgvuldig onderzocht.

3. Hoe nu verder met het LVO bestuur?

Er is veel misgegaan bij het LVO bestuur, wat wordt daar nu aan gedaan?

Het bestuurslid dat verantwoordelijk was voor het onderwijs en de examens is teruggetreden uit haar functie. De minister heeft er bij de Raad van Toezicht zeer op aangedrongen dat op de kortst mogelijke termijn een nieuwe bestuurder wordt aangesteld. Daarbij is ook dringend verzocht om extra aandacht te besteden aan hun communicatie richting de leerlingen.

De Raad van Toezicht heeft inmiddels laten weten dat zij deze week een interim-bestuurder aanstellen die de volledige verantwoordelijkheid draagt voor het VMBO Maastricht, inclusief de afwikkeling van de huidige examineringsproblemen. De voorzitter van het College van Bestuur heeft hierbij geen enkele inhoudelijke rol.

In de communicatie richting leerlingen en ouders is de examencommissie leidend, waarbij de feitelijke communicatie vanuit de school plaatsvindt. De nieuwe bestuurder is daarvoor verantwoordelijk.

Doet de Inspectie nog verder onderzoek?

Er liep een kwaliteitsonderzoek bij VMBO Maastricht. Dit wordt uitgebreid naar een steekproef van andere scholen die onder het bestuur van LVO vallen. Direct na de zomervakantie wordt onderzoek op de scholen gedaan.

De onderzoeksvraag is of het onderwijs van voldoende kwaliteit is en of het bestuur en management voldoende zicht hebben op de kwaliteitsborging van de onderwijskwaliteit. Het gaat dan in het bijzonder om de examenkwaliteit, de onderwijstijd en de werking van de klachtenprocedure.

Dit onderzoek start in september. Het eindrapport van dit onderzoek zal in oktober gereed zijn.

Wordt er verder onderzoek gedaan naar het handelen van het bestuur?

Aansluitend aan het kwaliteitsonderzoek van de Inspectie (zoals hierboven vermeld) doet de Inspectie onderzoek naar het bestuurlijk handelen van LVO en naar hoe het bestuur de kwaliteit van het onderwijs waarborgt. Het onderzoek maakt duidelijk of het bestuur van LVO de tekortkomingen binnen korte termijn kan wegwerken.

De Inspectie start deze week met de voorbereiding en aankondiging van het onderzoek bij het bestuur van stichting LVO. Dit onderzoek start in september. Het eindrapport zal in het najaar gereed zijn. In oktober vindt hoor en wederhoor plaats op basis van het concept-rapport.

4. De rol van de Inspectie

Wat is de rol van de Inspectie?

Op 14 juni heeft de inspectie op aanwijzingen die zij had gekregen een onderzoek gestart. Tijdens dit onderzoek kwam de inspectie er op 19 juni achter dat alle leerlingen van het VMBO Maastricht delen van hun schoolexamens niet hebben afgerond. Hierna heeft de Inspectie nader onderzoek gedaan. De inspectie heeft daarbij direct het ministerie van Onderwijs geïnformeerd dat er iets mis leek te zijn met de examens op deze school. In de dagen daarna, toen de inspectie meer informatie

had verzameld, is pas duidelijk geworden welke omvang deze had. Direct daarna zijn de school en de leerlingen geïnformeerd en is er een brief uitgegaan naar de Tweede Kamer.

Waarom heeft de Inspectie vrijdag besloten tot ongeldigverklaring van alle door de examenkandidaten gemaakte centrale examens van de vakken waarvoor het schoolexamen nog niet volledig is afgerond?

Het eindexamen bestaat uit twee delen: het schoolexamen en het centrale eindexamen. Beide tellen even zwaar mee voor het eindcijfer. Deze examens toetsen verschillende soorten kennis en vaardigheden (voor Nederlands vmbo bb zitten spreekvaardigheid en luistervaardigheid in de schoolexamens, en schrijfvaardigheid in het centrale examen). Beide examens zijn dus ook van belang voor het behalen van een diploma.

Je mag alleen meedoen aan het centraal examen als je het schoolexamen hebt afgerond. Op deze school was dat bij veel leerlingen bij verschillende vakken niet het geval. Bij alle leerlingen zijn één of meerdere schoolexamens niet of onjuist afgenomen of geregistreerd. Deze leerlingen hadden het centraal examen voor die vakken niet mogen doen en dus werden deze centrale examens voor hen ongeldig verklaard. Er is nu in kaart gebracht voor welke leerlingen nog iets te repareren is, en wie echt een jaar over moeten doen.

Op basis van zorgvuldig onderzoek door de Inspectie en het CvTE heeft de minister (Onderwijs) in het belang van de leerlingen nu besloten dat de examenkandidaten de centrale examens niet opnieuw hoeven te maken. De cijfers voor de centrale examens blijven staan. De minister wijkt daarmee – op advies van de Inspectie – af van de examenregels. Dat is volgens de minister nodig omdat de situatie uniek is en omdat leerlingen zo min mogelijk de dupe moeten zijn van het wanbestuur van de school.

Wordt er nog onderzoek gedaan naar het optreden van de Inspectie?

De Inspectie heeft na overleg met het ministerie van OCW de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd onafhankelijk onderzoek te doen. Dit onderzoek richt zich op het handelen van de Inspectie in deze casus vanaf het moment van ontstaan van het VMBO Maastricht in augustus 2015. De ADR bepaalt zelf de wijze van onderzoek en spreekt in dit kader met de inspectie en waar nodig met partijen buiten de inspectie. De ADR start in juli met het onderzoek en levert uiterlijk in november het rapport op.

5. Wat betekent deze situatie op het VMBO Maastricht voor andere scholen in het voortgezet onderwijs?

De VO-raad heeft aangekondigd een onafhankelijke commissie onder leiding van voorzitter van het college van bestuur van de UvA en oud-voorzitter van de Onderwijsraad Geert ten Dam in te stellen om onderzoek te doen naar de kwaliteitsborging van de schoolexaminering in het voortgezet onderwijs. Het onderzoek dat via een zelfevaluatie onder de VO-scholen wordt uitgevoerd, moet een landelijk representatief beeld opleveren.

Op basis van de uitkomsten formuleert de commissie waar nodig aanbevelingen voor verbetering. Het beoogde neveneffect van het onderzoek is dat het besturen en scholen inzage geeft in hoeverre de kwaliteitsborging van de schoolexaminering op de eigen school op orde is. Ook zou het zicht moeten geven op welke wijze de kwaliteit van de schoolexaminering kan worden verbeterd.

Eind augustus presenteert de VO-raad de eerste bevindingen, zodat deze al kunnen worden benut voor het schooljaar 2018/2019. In het najaar wordt het hele onderzoek opgeleverd.

6. Overige vragen

Kunnen de examenkandidaten een diploma krijgen enkel gebaseerd op het centraal schriftelijk eindexamen?

Nee. Een deel van de examen leerstof wordt alléén in de schoolexamens getoetst. Het uiteindelijke eindcijfer op het diploma bestaat uit het cijfer dat bij het centraal examen is behaald én het cijfer dat bij het schoolexamen is behaald. Beide zijn nodig om aan te tonen dat de leerling alle leerstof beheerst en voldoende toegerust is voor een vervolgopleiding. Een diploma kan dus alleen worden gehaald als beide onderdelen voldoende zijn afgerond.

Zijn de centrale examens in april en mei van dit jaar goed afgenomen?

Om te kunnen beoordelen of de centrale examens op de juiste manier zijn gecorrigeerd, heeft het College voor Toeting en Examens (CvTE) onderzoek gedaan naar de centraal examens. Via een selecte steekproef hebben leden van de staatsexamencommissie gecontroleerd of het door de leerlingen gemaakte werk goed is nagekeken. Het CvTE heeft inmiddels gerapporteerd dat de resultaten van de centraal examens handhaafbaar zijn. De centrale examens zijn dus op een juiste manier afgenomen.

Wat is de hardheidsclausule?

Na zorgvuldig onderzoek heeft de minister besloten om waar mogelijk de hardheidsclausule in te zetten. Volgens de regels mag je pas het centrale eindexamen doen als je de schoolexamens hebt afgerond. Minister Slob (Onderwijs) past een mogelijkheid in de wet toe om hiervan af te wijken. We noemen dit de zogenoemde hardheidsclausule. Als voor individuele leerlingen voor bepaalde vakken zeker is dat zij wel een correct en volledig (school) examen hebben afgelegd, zal dat betreffende centrale examen niet ongeldig worden verklaard. De Inspectie heeft per individuele examenkandidaat beoordeeld of hier sprake van is. Voor dat betreffende vak of betreffende vakken hoeft een leerling het centrale examen niet over te doen.

De minister van Onderwijs beschikt conform wetgeving over de mogelijkheid tot het inzetten van de hardheidsclausule. Dit laat nadrukkelijk de mogelijkheid open dat het behaalde eindcijfer voor het Centraal Schriftelijk Examen overeind kan blijven. Maar dit moet per individuele situatie van iedere examenkandidaat zorgvuldig worden bekeken. Volgens de regels mag je pas het centrale eindexamen doen als je de schoolexamens hebt afgerond. Minister Slob past nu een mogelijkheid in de wet toe om hiervan af te wijken. We noemen dit de zogenoemde hardheidsclausule.